

Onderwerp Beantwoording motie van D66, PvdD en Student en Stad over
LHBTQIA+ Monitor
Ter bespreking
Steller Lieuwe Rozema

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 050-3676195 Bijlage(n) 1 Ons kenmerk 614891-2022
Datum 30-11-2022 Uw brief van Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

Op 9 november jl. heeft uw raad de motie LHBTQIA+ Monitor aangenomen. Ten aanzien van deze motie hebben wij het volgende met u afgesproken:

- wij maken een inventarisatie van landelijke en lokale onderzoeken naar de sociale acceptatie en veiligheid van LHBTQIA+;
- wij leggen de belangrijkste uitkomsten van deze onderzoeken aan u voor.

Uw raad heeft aangegeven om op basis hiervan de afweging te willen maken of vervolgonderzoek specifiek gericht op de Groningse situatie nog nodig is.

Onderzoeken Sociaal en Cultureel Planbureau

Er zijn in 2022 twee toonaangevende onderzoeken over dit onderwerp gepubliceerd door het Sociaal en Cultureel Planbureau.

1. Het onderzoek '[Opvattingen over seksuele en genderdiversiteit in Nederland en Europa 2022](#)' (Huijnk, 2022), dat gaat over de opvattingen van cisgender heteroseksuele personen in Nederland over seksuele en genderdiversiteit.

Uit dit onderzoek blijkt dat Nederlanders de afgelopen vijftien jaar positiever over homo- en biseksualiteit zijn gaan denken. Zeker in vergelijking met de opvattingen in andere Europese landen. Alleen in IJsland zijn ze nog positiever over homo- en biseksualiteit. Het onderzoek laat echter ook zien dat de laatste paar jaar deze positieve tendens niet verder heeft doorgezet. Zo ligt zichtbare intimiteit tussen mensen van gelijk geslacht nog erg gevoelig en de acceptatie van transgender personen en seksuele diversiteit is minder groot dan die van homo- en biseksuelen.

Volgvel 1

2. De '[LHBT Monitor 2022](#)' (Huijink, Damen en Van Kampen, 2022) focust zich meer op de leefsituatie van lesbische, homoseksuele, biseksuele en transgender personen in Nederland. Hierbij staan twee hoofdvragen centraal:
 - In hoeverre verschilt de leefsituatie van lhbt+ personen van die van cisgender (niet-transgender) heteroseksuele personen?
 - In hoeverre is er sprake van verandering in deze leefsituatie over de afgelopen jaren?

Uit dit onderzoek blijkt dat lesbische, homoseksuele en biseksuele Nederlanders zich nog steeds onveiliger voelen dan heteroseksuelen. Zij zijn vaker slachtoffer van (seksueel) geweld en respectloos gedrag dan heteroseksuelen. In vergelijking met 2012 is de veiligheidssituatie van lesbische vrouwen en homoseksuele mannen wel verbeterd, maar dat geldt niet voor biseksuele personen. Met name biseksuele vrouwen zijn vaker het slachtoffer van seksueel geweld. Uit dit onderzoek komt verder naar voren dat LHB-personen over het algemeen dezelfde positie als heteroseksuelen innemen als het gaat over zaken als werk, wonen en vrijetijdsbesteding. Een tweede andere positieve uitkomst van het onderzoek is dat lesbische vrouwen en homoseksuele mannen psychisch even gezond en gelukkig zijn als heteroseksuele personen.

Overige onderzoeken

Landelijk expertisecentrum Movisie publiceert mede op basis van de cijfers uit de LHBTI-monitor van het Sociaal Cultureel Planbureau regelmatig een aantal [factsheets en handreikingen](#) over lhbt+ emancipatie en discriminatie op verschillende beleidsterreinen zoals arbeidsmarkt, zorg, kunst en cultuur, onderwijs, openbare ruimte, sport, vervoer en woningmarkt. Begin 2023 verschijnt er een aantal nieuwe en geactualiseerde factsheets. Movisie is vanuit het Rijk aangewezen om ons als regenbooggemeente te ondersteunen bij het ontwikkelen en uitvoeren van lhbt+ beleid. Groningen is sinds 2007 regenbooggemeente.

De jaarlijkse [Monitor Discriminatie Groningen, Fryslân en Drenthe](#) registreert onder meer het aantal en de aard van de discriminatieklachten in de gemeente Groningen en op welk maatschappelijk terrein deze klachten plaatsvonden. Het gaat om discriminatieklachten die bij het Discriminatie Meldpunt Groningen en bij de politie zijn ingediend. Voor de jaren 2019 tot en met 2021 zien de cijfers er als volgt uit:

2019

Cijfers Discriminatie Meldpunt

	aantal meldingen door inwoner gemeente	aantal meldingen over voorval in gemeente
geslacht	10	9
seksuele gerichtheid	18	19
Totaal aantal meldingen	164	171

Cijfers politie

	Aantal discriminatie-incidenten
geslacht	1
seksuele gerichtheid	30

Volgvel 2

Totaal aantal meldingen	101
-------------------------	-----

2020 Cijfers Discriminatie Meldpunt

	aantal meldingen door inwoner gemeente	aantal meldingen over voorval in gemeente
geslacht	16	10
seksuele gerichtheid	7	6
Totaal aantal meldingen	228	140

Cijfers politie

	Aantal discriminatie-incidenten
geslacht	0
seksuele gerichtheid	42
Totaal aantal meldingen	94

2021 Cijfers Discriminatie Meldpunt

	aantal meldingen door inwoner gemeente	aantal meldingen over voorval in gemeente
geslacht	11	9
seksuele gerichtheid	6	5
Totaal aantal meldingen	145	124

Cijfers politie

	Aantal discriminatie-incidenten
geslacht	1
seksuele gerichtheid	36
Totaal aantal meldingen	91

Deze monitor vormt een belangrijke bron in de cijfermatige onderbouwing van ons beeld over discriminatie en geweld tegen lhbt+ personen in Groningen. Ten aanzien van meldingen die binnenkomen via politie, COC Groningen en Drenthe en de gemeente, is afgesproken dat deze organisaties meldingen altijd ter behandeling doorzetten naar het Discriminatie Meldpunt. Deze afspraak is vastgelegd in het protocol 'geweld en discriminatie tegen lhbt+ personen' uit 2018. Dit protocol is als bijlage bij deze brief gevoegd.

In de wijkenquête van de gemeente Groningen is een vraag over discriminatie opgenomen: *heeft u in de afgelopen 12 maanden wel eens het gevoel gehad dat u werd gediscrimineerd? Zo ja, op grond waarvan?* In 2020 had afgerond 5% van de bevolking dit gevoel wel eens en ook afgerond 1% op basis van seksuele geaardheid.

Tot slot heeft er in een verder verleden een drietal onderzoeken plaatsgevonden, die specifiek de situatie in Groningen betroffen.

Volgvel 3

Uit het onderzoek 'Een echte jongen is geen homo (Van Hoof, Felten, 2009)' naar de acceptatie van seksuele diversiteit onder Groningse jongeren komt naar voren dat jongeren homomannen als 'vrouwelijk' zien. Homoseksualiteit en mannelijkheid lijken voor de meeste jongeren in dit onderzoek vrijwel tegenovergesteld aan elkaar. Een 'echte man' is vooral geen homo. In dit beeld voeren stereotypen de boventoon, waarbij iemand wordt gezien als óf 'vrouwelijk' óf 'mannelijk' en afhankelijk daarvan beoordeeld. Opvallend is dat een aantal jongeren denkt dat als iemand populair is en veel vrienden heeft, het minder een probleem zou zijn om uit de kast te komen. Zij redeneren dat als iemand 'stevig in zijn schoenen staat', hij of zij het pestgedrag zelf wel de kop in zou kunnen drukken. Transseksualiteit is voor de meeste jongeren een onbekend begrip; 6 van de 10 jongeren kent het niet. Tot slot geven de jongeren aan dat op school en in het gezin niet of nauwelijks over homoseksualiteit wordt gesproken.

De conclusie van het Stadspanel met gerichte vragen over de sociale acceptatie van lhbtï's (Onderzoek en Statistiek Groningen, 2012) is dat de leden van het Stadspanel over het algemeen lhbtï+ personen accepteren, maar dat lang niet iedereen het gevoel heeft dat het veilig voor hen is. Groningen wordt wel als het veiligst gezien in vergelijking met de provincie, Randstad en heel Nederland. Slechts een kleine groep mensen is het niet eens met de stelling dat homoseksualiteit geaccepteerd is in Groningen. Mogelijk hangt dit samen met het feit dat 12% in het afgelopen jaar heeft meegemaakt dat mensen uitgescholden zijn vanwege hun geaardheid. Stadspanelleden staan tolerant tegenover lhbtï+ personen, maar er blijft ook een kleine groep die er anders over denkt.

Uit het onderzoek van onderzoeksbureau EEVAA naar de meldingsbereidheid van lhbtï+ inwoners in Groningen (De Muijnck, 2017) blijkt dat er verschillende factoren zijn die de meldings- en aangiftebereidheid beïnvloeden. Het gaat hierbij om:

- de ernst van het incident (bagatelliseren, willen vergeten en er niet bij stil willen staan);
- onbekendheid met instanties en procesgang en gebrek aan informatie;
- inschatten van het nut van melden (gevolgen, kansrijkheid of persoonlijke baat);
- mate van legitimiteit van het melden (ervaart men het als gedeeld probleem);
- beeldvorming over de politie vanuit lhbtï+ inwoners.

Het onderzoek is afgenomen onder 46 Groningse lhbtï+ inwoners, variërend van 19-73 jaar.

Standpunt college

Op basis van het bovenstaande concluderen wij dat het beeld dat onderzoek van het Sociaal en Cultureel Planbureau schetst over de sociale acceptatie en veiligheid van lhbtï+ inwoners, in hoge mate overeenkomt met de Groningse situatie. Wij vermoeden dat de situatie in Groningen soms zelfs iets rooskleuriger kan zijn in vergelijking met andere Nederlandse gemeenten, omdat Groningen van oudsher een tolerante, gastvrije en progressieve gemeente is en wij al vanaf 2007 actief regenboogbeleid voeren.

Wij blijven ons via de Diversiteitagenda 2.0 uit 2021 actief richten op het bevorderen van de sociale acceptatie en veiligheid van lhbtï+ inwoners. Dit doen wij samen met onder meer het COC Groningen en Drenthe, het Discriminatie Meldpunt Groningen,

Volgvel 4

Werkpro, Halt, politie Noord Nederland en diverse onderwijsinstellingen. Thema's die hierbij een rol spelen zijn zichtbaarheid, sociale acceptatie, antidiscriminatie, emancipatie en mensenrechten.

Vanuit het Meerjarenprogramma Sport & Bewegen 2021-2025 zijn wij in het sportseizoen 2022-2023 een pilot gestart in samenwerking met de landelijke Alliantie Gelijkspele. Ook het Huis voor de Sport Groningen, COC Groningen en Drenthe, Hanzehogeschool en het Alfa-college zijn bij deze alliantie aangesloten. Samen zetten wij ons in voor meer inclusiviteit in de sport en voor een algehele acceptatie van lhbt+ sporters bij sportclubs. Dit alles met als doel de bewustwording rondom dit thema te versterken en zo te komen tot een positief en veilig sportklimaat voor iedere sporter.

Wij hebben al eerder bij u aangegeven dat wij de beperkte financiële middelen die beschikbaar zijn voor het beleidsveld Diversiteit liever aan activiteiten dan aan onderzoek besteden omdat wij verwachten dat het beeld niet dermate af zal wijken.

Tot slot heeft u aangegeven dat u op basis van de inventarisatie en de uitkomsten zoals beschreven in deze brief, de afweging wilt maken of vervolgonderzoek specifiek gericht op de Groningse situatie nog nodig is. Mocht dit het geval zijn, dan gaan wij ervan uit dat u dit onderwerp opnieuw agendeert.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.